

ΤΑ ΣΥΖΥΓΙΑΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ!

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΟΥΜΑΣ ΠΑΤΗΡ ΣΤΑ ΝΥΧΙΑ ΤΗΣ ΙΝΤΑΣ ΦΕΡΡΙΕ

Η ώραία, αλλά και άκαρδη και άπιστη Ίντα Φερριέ

Μία έρωτική γιάφρα του Δουμά. Στα πόδια της ώρκιας Ίντας. Πώς την έπαθε. Σκληρές μιάς σκληρής και άπιστης γυναικίς. Η μακίνας προσπάθειες του να λυτρωθί άπ' τόν ώρκια δάιμνε. Η άπιστιές της Ίντας. Μία κομικτερχική σινην. Ο τρίτες. Η θυμωσφιξ του Δουμά. Τό σικτρο τέλες της Ίντας Φερριέ, κλπ.

Στις 6 Φεβρουαριου 1852, το Παρισίον θέατρο Πόρτ Σαιν-Μαρτέν, ανέβασε, ύστερ' από μεγάλη διαφήμιση, την Ίντεζας, ένα άπό τά πιο σπαρτακτικά και αίματωδέστερα δράματα του Άλεξάνδρου Δουμά πατρός.

Τήν επομένη δε της παραστάσεως, ο ένδοξος συγγραφέας έπερτε στα πόδια της πρωταγωνίστριας του θιάσου, της ώρκιας Ίντας Φερριέ, και της εξομολογήσας τόν φλογερό έρωτά του, κάνοντας συγχρόνως άλλεπάλληλους όρκους πώς ή αγάπη του' αυτή θά βαστάσσε ως την τελευταία πνοή του...

Όταν ο Δουμάς έκανε την μελοδραματική αυτή έρωτική εξομολόγησι, δέν ύποπτευότανε πώς θάρρότανε μία μέρα που θά μετανοούσε πικρά για τά φλογερά λόγια που είπε. Δέν μπορούσε να φανταστή, ότι τό έφημερο ασθιμά του για μία ώραία καλλιτέχνισσα, θά του στοίχιζε είκοσι έστιά χρόνον μαρτυρική ζωή!... Κι' όμως έτσι έγινε...

Η Ίντα Φερριέ δέν δυσκολεύτηκε να καταλάβη πόσο πολύτιμη θά ήταν ή φίλια ένός συγγραφέως σεβαστού σ' όλους τους θεατρικούς επιχειρηματίας, ένός συγγραφέως που μπορούσε να επιβάλη ή θέλησι του σ' όλα τά θέατρα. Και φρόνησε να τόν δέση τόσο καλά στο θώρακ της, ώστε όταν ο Δουμάς θάρρόθη ένα πρωί ή μικρή φίλη του και ζήτησε να τόν άποιακρήνι από κοντά του, θεσπιάθηκε με όδυνήρη κατάπληξι, πώς ή Ίντα δέν ήταν άπο τις γυναίκες έκείνες που μπορούσε να τίς πάρη και να τίς αφήσει όποτε θέλει! Και ύποπρώθη όχι μονάχα να την κρατήση μαζί του, αλλά και να ύποφέρη τά νεύρα της, τους θυμούς της, τις ιδιοτροπίες της και συγχρόνως να της κάνει όλα τά έξοδά της!...

Τήν εποχή εκείνη, ο Άλεξάνδρος Δουμάς ήταν τσακαμένος με τόν Βίκτωρα Ούγκο, τόν μοναδικό τόν αντίπαλο στις θεατρικές έπιτυχίες, έξ αίτιας μιας όσημαντης αφορμής. Μολαταύτα, ή Ίντα έπεισε τόν Δουμά να αξιώση από τόν διευθυντή του θεατρού να ανατεθή σ' αυτήν ο ρόλος της Μαρίας Τυντόρ, της νέας τραγουδίστριας του Ούγκο, της όποιας ή πρώτη παράστασι δόθηκε στις 6 Νοεμβριου 1853. Το ρολο αυτό, τόν είχε αρχικά ή Ίουλιέττα Ντρούε, ή ώραία ήθοποιος που θά θέρμαινε άργότερα τόν Ούγκο, με την αγάπη της, ως την τελευταία πνοή του. Μά ή άτυχία που σημειώσε ή Ντρούε σ' αυτό τό έργο, ήταν τόσο τραγική, ώστε ο Ούγκο άναγκάστηκε, με μεγάλη του λύπη, να της πάρη τόν πρώτο ρόλο και να τό δώση...στη φίλη του Δουμά, ύστερ' από τις έπιμνες αξιώσεις του διευθυντού του θεατρού...

Και κατόπιν αυτό το όμωσ, ή Φερριέ, αντί να δείξη την ευγνωμοσύνη της στο Δουμά, για τις ένέργιές του, που κατέβαλε για να της δώση ο ρόλος της Τυντόρ, έξέσκολούθησε να τόν δυσαρεστή και να τόν έξευτελίξη.

Η μικρή Ίντα, έγραφε ένας θεατρικός συγγραφέως του καιρού εκείνου σ' Άποινημνευμάτά του: —καταστρέφει οικονομικά τό Δουμά, τόν έχει μεταβάσει σε παιχιδι στα χέρια της, και συγχρόνως... τόν δέρνει!...

Παρ' όλο όμωσ τό έξυλο που έτραγε, ο συγγραφέως τών Τριών Σωματοφυλάκων δέν έπαυε να ένδιαφέρεται και να φροντίζει για την όδύθυμη φίλη του. Στα 1837, κατόρθωσε, με τά ισχυρά μέσα που διέθετε, να προσλήθη ή Ίντα Φερριέ στην Κομνενι-Φρανσάζ, άν και της έλειπαν τά καλλιτεχνικά προσόντα που χρειαζότουσαν για να γίνη έταίρος στόν Όικο του Μολλιέρου... Μή φαντασθήτε, ώστόσο, πώς, ύστερ' από ή μεγάλη αυτή έκδούλευσι του Δουμά, ή Ίντα άποφάσισε ν' αφήση επί τέλους ήσυχο τό φίλο της και να προσπαθήση να θρή κανένα άλλο θίμα...

Η Φερριέ δέν ήταν διατεθειμένη να γάση μέσα από τά χέρια της τό σπάνιο αυτό...κελεποδρι...

Πέρασαν έτσι ακόμα τρία χρόνια...αγωνίας για τό Δουμά. Και όταν ο συγγραφέως, άποκηδημένος πεινά από αυτήν την έντασι, ζήτησε να διακόψη κάθε δεσμό με ή φίλη του, εκείνη τόν πληροφορήσε άποθαδέστατα, πώς σέ λίγο θά γινούτουσαν... οι γάμοι τους! Ο άγαθός γίνας φώναξε τότε, διαμαρτυρήθηκε, φοδέρισε—μά, στο τέλος, έπέκυψε στο πεπρωμένο του... Και στις 5 Φεβρουαριου 1840 ή Ίντα Φερριέ, ή Μαργαρίτα Ίωσφινα Φερράν, όπως ήταν τό πραγματικό της όνομα, έγινε σύζυγος του κόμητος Άλεξάνδρου Δουμά ντε λα Παγιετιέρι...

Ός μάρτυς του συγγραφέως χρησίμευσε ο Σατωβριάδος. Ύστερ' από όλα όσα οās είπαμε παραπάνω, δέν οās είνε διόλου δύσκολο θέβασ να ματεύσετε ή...συζυγική εύτυχία του Δουμά. Κοντά όμωσ στα πολλά και διάφορα κακά που ύπέστη ο μεγάλος μυθιστοριογράφος από την τρυφερή γυναικά του, πρέπει να προστεθί και ή συμφορά της άπάτης!

Η άχαριστία της άκαρδής αυτής γυναικίς έφτασε και ως αυτό τό βαθμό!... Σχετικά μάλιστα με τό άλλεπάλληλα συζυγικά άτυχήματα του Δουμά πατρός, ο δημοσιογράφος Βιέλ Καστέλ, άφηγείται σ' Άποινημνευμάτά του: Άπό τά Παρασκηνία της Κοινωνικης και Καλλιτεχνικης Ζωής του 1840, τό παρακάτω άπολαυστικώτατο ανέκδοτο:

Άγιο καιρό ύστερ' από τό γάμο του—τόν άνεξήγητο και άκατανόητο γάμο του—με την Ίντα Φερριέ, ο Άλεξάνδρος Δουμάς έπιασε δυο διαμερίσματα σ' ένα μέγαρο της όδοσ Ριβολί. Στο ένα διαμέρισμα, πολυτελέστατα έπιπλαμένο, έγκαταστάθηκε ή γυναικά του και στο άλλο, που θροικώτανε προς τό θάθος της αύλης, έμνε ο συγγραφέως. Εκεί, ο Δουμάς ένυχτούσε γράφοντας τά δράματα και τά μυθιστορημάτά του.

Ένα θράδυ, ο δούξ της Όρλεάνης, κάλεσε τόν συγγραφέα σέ μια δείξια. Ο Δουμάς φόρεσε τό καινούργιο του φράκο, γέμισε τά στήθη του με τά παρυσιάμα του και, κατά τις έντεκα τό θράδυ, ξεκίνησε για τό άνάκτορο του Κεραμεικού. Πριν όμως περάσει μισή ώρα, γύρισε πάλι σπιτι, και αντί να τραθή στο γραφεσι του, άνοισε την πόρτα του διαμερίσματος της γυναικας του και μπήκε στην κρεβάτοκάμαρα της... Όταν ή Ίντα τόν είδε έσφαικά μπροστά της, δέν μόρσσε να κρύψη την ταραχή της. Μά ο Δουμάς, χωρίς να προσέξη την κρυμμένη της σούζου του, πλησίασε στο τζάκι, στο όποιο έκαυγε μια καλή φωτιά, ζέστανε τά χέρια του και ύστερα είπε: —Δοκιμάστε να πιά με τά πόδια στα άνάκτορα του Κεραμεικού... Έξαρνα όμωσ, άρχισε να πέρη ραγδαία βροχή... Έγινε μια μούσκεμα, καθώς έλπέτιε... Δέν μπορώ θέβασ να παρουσιάσω στόν Κεραμεικό, σ' αυτά τά γάλια... Κ' έπειδή θά κάνη κρύο στο γραφεσι μου, θά μείνω να έργαστώ εδώ... Λαμπρή ή ιδέα σου ν' άνάψης φωτιά!...

Η Ίντα προσπάθησε να διώξη τό Δουμά, με την πρόφασι, ότι είχε πονοκέφαλο, ότι ήθελε να μείνι μόνη... Μά ο σούζυγός της, χωρίς να της δώση προσοχή, έβαλε δυο-τρεις έζλα ακόμα στο τζάκι, κάθισσε σ' ένα τραπέζι, πήρε μελιάν και χαρτί και άρχισε να γευίξη τις κόλλες με την καταπληκτική εύχέρεια που τόν γασακρήτικος. Στό μεταξύ, ή Ίντα έβλεπε σημεια νευρικής άνυπομονησίας.

Πέρασε έτσι κάμποση ώρα και ο Δουμάς πελαγοδομομόσε στόν άκεσό της άκατασχετης έμπνευσώς του, όταν έσφαικά άνοισε ή μικρή πόρτα του διαματιου της τουαλέτας και...παρουσιάστηκε ένας άνδρας με τό πουκάμισο, τουρτουρίζοντας από τό κρύο!...

Ο Δουμάς τόν άναγνώρισε άμέσως. Ήταν ο ήθοποιός Ροζέ ντε Μπωβουάρ, φίλος του προσοπικός και άλλτος φίλος της Ίντας... Ο συγγραφέως ένδοιξ πώς ή Ίντα είχε κόψει κάθε δεσμό με τόν ήθοπό αυτόν άπό τόν καιρό που έγινε κυρία Δουμά... Νά, όμωσ, που

Ο Άλεξάνδρος Δουμάς

έπιληφορείτο, ότι η γυναίκα του έξακολουθούσε να εχρημάσει με το Ροζέ!

—Τι ζητάς εδώ; φώναξε ο άδελφός στον ήθοποιό, μαγειρεύτας τα φρούτα του. Διαταρασσέσει την οικογενειακή μου γαλήνη και άτιμάσεις την ουζυγική στέγη ενός φίλου σου!... Δεν είνε διαγωγή τμήου ανθρώπου αυτή!...

Μά ο Ροζέ, χωρίς να γάσει την ψυχραιμία του, έδωσε στο μυστηριολόγο την έξης εξωφρενική απάντηση:

—Βέβαια! Τι άσυχνη έχεις εσύ! Καθόσον εδώ, κοντά στο τζάκι και θυγάεις ώραιους λόγους... Δεν έρω όμως τι θα έκανες άν ήσουν στη θέση μου, άν έμενες δηλαδή μισή ώρα με το ποκάμισο στο διπλό δωμάτιο, που μοιάζει με παγωνέρα... Σε περιμένα τούση ώρα να φύγης... Καί όταν θεσπασώθηκα πως δεν έχεις σκοπό να φύγης, άποφάσισα να κάνω την εμφάνισή μου!...

Στό μεταξύ, η "Ιντα είχε κρυφτή κάτω από τό παλινωά απ την τρομάρα της.

—'Αλλά ο Δουμάς δεν έχανε ποτέ την άσπεία και την άδιοπρεπεία του.

—Πολύ καλά, κύριε! άποκρίθηκε στο Ροζέ. Θα κοιμισούμε άβριο τη μικρή αήτη ύπόθεσι... 'Η ώρα και ο τόπος εδώ είνε άκατάλληλοι για να ύπόσημ τή διαφορά μας... Καί τώρα, σάς παρακαλώ, να μού κάσιτε τη χαρή να έγκαταλείψετε τό σπίτι μου!

—Πολύ εοχάριστος! μίθωρισε ο Ροζέ. Προηγούμενός ύμωσ, όφηστε με να ζεστάνω λίγο τα έυλισσάμενα χέρια μου...

Κι' ενώ ο Μπωβουάρ στριφογυρίζε—με τό ποκάμισο πάντοτε—προς στό τζάκι για να ζεσταθή απ' ύλες τις πλευρές, ο Δουμάς πηγαίνονχεταν άναν πρελλός ύμωσ στο δωμάτιο. Σε μία στιγμή τέλους, πλησιάζοντας στό παράθυρο, είδε ότι έξακολουθούσε να πέφτη έξω ραγδαία ύρογλή...

—Διάβολε, είσθολε! είπε, Μ' αυτών τον καιρό, είνε άμωρία να θυγάουμε έξω κι' ένα σκυλί άκόμα... Δεν μ'ωπόρ, κύριε ντε Μπωβουάρ, να σάς άφήσω να φύγετε... Κοιμήθητε σ' ένα καναπέ... και άουτο τό πρωί κανονίζουμε τη «μικρή» αήτη ύπόθεσι...

Ο Ροζέ τόν εοχάριστος και έαπλόθηκε σ' ένα καναπέ. Ο Δουμάς έσθους τά κερία και πλάγιασε στό κρεβάτι, δίπλα στην "Ιντα, ή όποια δεν έθγαζε μιλιά από τό στόμα της. "Υστερα ύμωσ από μισή ώρα, ή φωτιά στον τζάκι είχε σβείσει, δεν ύπληρχαν πεία άλλα κούτσουμα και ο Ροζέ άρχισε και πάλι να τουργαρίζη από τό κρυο.

—Θά κρυολογήση, τό ζώο! μίθωρισε ο Δουμάς άνάμεσα στο δούτια του.

Και ο έθδοξος μυστηριολόγος, παντοτε μεσάθυμος και μεγαλόκαρδος, φώναξε στον ήθοποιό:

—Δέν θέλω να κρυολογήσετε, κύριε ντε Μπωβουάρ... Σας παρακαλώ μία μικρή θέσι στο κρεβάτι μου... Κι' άβριο τό κρωά κανονίζουμε τη μικρή μας ύπόθεσι...

Ο Ροζέ δεν περιμένα ά τό επαναλάθου την πρόσκληση. Καί ύστερ' από λίγο, τό αλλόθωτο εκείνο πριονό ροχάλιζε και πάλι τό ζεστό παλινωά!...

Την άλλη μερα τό πρωί, όταν έυπλήρασε, κι' όταν έφτασε, επί τέλους, ή στιγμή, για κανονίσουν τη μικρή τους ύπόθεσι, ο Δουμάς έμεινε λίγο οκαστικός και ύστερα πιάνοντας τό χειρί του Ροζέ πάνω από την περιτροπή "Ιντα, τού είπε τα ύπεροχα αύτα λόγια:

—Δέν επιτρέπεται σέ φίλους παληούς, όπως έμεις, να τα χυλάσουν έξ αίτιος μιάς γυναίκας. Έτσι και νόμιμης ουζύου... "Ας έφανασυμφιλιοώθωμε, Ροζέ. "Ας γίνουμε καλοί φίλοι.

Κι' έδωσαν τά χέρια...

Αυτή ήταν ή "Ιντα και αυτός ήταν ο...αδιοφθώτος μοσει "Αλέξανδρος Δουμάς.

Μά τού ήταν γραφτό του συγγραφέως να ύποφέρη πολλά χρόνια άκόμα από τις άλλεπάλληλες άπιστίες και από τις έδιοπρεπίες της γυναίκας του, ώπου στοίς 11 Μαρτίου 1859, η "Ιντα Φερριέ πέθανε, φυσιατική, στη Γένοβα. Καί, πράγμα παράδειο, ο μυστηριολόγος, λημονώντας τά μαρτύρια που τράβηξε από αυτήν τη γυναίκα, την έκλαψε πικρά, σαν να έχασε μαζί μ' αυτήν τη μεγαλειότητα εύτυχία της ζωής του...

ΙΣΠΑΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

*Μιά κυρία με διαμαντένιο δαχτυλίδι ζώνει τέσσερες φορές περισσότερο την μύτη της από τις άλλες γυναίκες.

"Ένα καθαρό γάντι σκεπάζει πολλές φορές ένα άκάθαρο χέρι, αλλά δέν τό καθαρίζει ποτέ.

"Η άγάπη της ζωής κι' όχι ο φόθος του θανάτου, σπρώχνουν την άνθρωπότητα στην πρόοδο.

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΕΚΚΛΕΚΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Πώς την έπιασε ο μάγος Γκαλέσι. Ο βασιλεύς Λουδοβίκος μιχενται. "Η έξυπνη άπάντησις του μάγου. Ο Νεοστράδωμος κι' ο παγκόσμιος πόλεμος. "Η γκάφα του Στόφλερ. Γιατί δέν έγινε κατχλωμένος στό 1524. Μπουλιανιέρ και Βολταίρος. Ένα ζύμμητε γράμμα του φιλοσόφου, κλπ. κλπ.

Ο βασιλεύς της Γαλλίας Λουδοβίκος 11ος είχε πάντα κοντά του τον περιήμο μάγο Γκαλέσι, ο όποιος ίσχυριζέτο ότι μπορούσε να προβλήσει το μέλλοντα, διαβάοντας στα άστρα. Ο βασιλεύς λοιπόν δέν έπιχειρούσε τίποτε, χωρίς να ρωτήση τόν Γκαλέσι. Καποτε ο Λουδοβίκος ήθελε να έκαστερεύση εναντίον των δούκων της Βουργουνδίας, που ήσαν εχθροί του. Ρώτησε λοιπόν, όπως πάντα, τόν Γκαλέσι κι' εκείνος, αφού διάβασε στα άστρα, τού είπε :

—Προσγυρίστε ώροβα, Μεγαλειότατε. Ο ούρανός μου φανερώνει πως θά νικήσετε.

Ο Λουδοβίκος άγιστε την επίθει, μα την έπιασε, νικήθηκε κατά κράτος. Έγώσις λοιπόν στο Παρίσι έξω φρενών κατά του άστρολόγου.

—Γκαλέσι, τού είπε, αφού έστειλε να τόν φωνάσουν, έπείσθη τώρα ότι τά προβλέπει όλα. Διαβάσει στα άστρα τό μέλλον, όπως σέ θέλαιο. Για λέγε μου, λοιπόν, πότε θά πεθάνης : Γιατί άσφαλώς θά τό έξήρως...

Ο Γκαλέσι δέν ήταν κοντός. Κατάλαβε τί του ηελλόταν να πάθη και άπάντησε :

—Μεγαλειότατε, ποτε άκρωτός, ποιά μερα και ποιά ώρα θά πεθάνω, δέν μπόρεσα άκόμα να τό ξεδιάλωσω στα άστρα. Έμεινο που είδα και έξρω είνε ότι θά πεθάνω δύο μέρες πριν από σάς...

Ο Λουδοβίκος, κι' όλο τόν θυμό του, δέν τόλμησε τότε να τόν θανατώση.

"Άλλος διάσημος μάγος του μεσαιώγου ήταν ο Νουστράδαμος, τόν όποιον είχε σέ μεγάλη ύπόληψη ή Μαρία των Μεδίκων, σύζυγος του βασιλεύς της Γαλλίας Έρρίκος 4ου και μητέρα του Λουδοβίκου 11ου. Για τόν Νουστράδαμο λοιπόν λένε ότι από τόν ΙΖ' αιώνα είχε προβλέψει τόν τελευταίο παγκόσμιο πόλεμο.

Ένας άλλος πάλι άστρολόγος, ο Στόφλερ, προείπε πως στό 1524 θά γινόταν νέος κατχλωμένος στη γη και θά καταστρεφόταν όλη ή πλάσι. Τόσο δέ πίστεψαν όλοι σ' αυτή την προφητεία, ώστε οι ηγεμόνες της Εύρώπης κατασταζέσαν ειδικούς για να σιθώνη μέσα σ' αυτές, σαν τόν Νωέ... "Ημε τέλος και τό 1524 κι' όχι ύδων κατχλωμένος δέν έγινε, μα ούτε στασία νερό δέν έπεσε ύδων αυτών τό χρόνο από τόν ουρανό κι' ο κόσμος παρ' όλων να καταστραφή από άνομβρία, γιατί έσπερσαν όλες ή θήσες και τό γράδιό. Καί ο Στόφλερ : Τόν έσκοτώσαν : Τόν έθαψαν : Τόν έκαθάρισαν τούλάστον για την άνομη προφητεία του : Τίποτ' από ότ' αυτό. Ίσχυριζέθηκε πως έπρόκειτο πράγματι να γίνη κατχλωμός, αλλά ο πολυένταλμος θεός έμειρασε τις δειήσεις τών ανθρώπων και τις προσέβει της Θεοτόκου κι' έθωσες...χαρή στον κόσμο, αναβάλλοντας τόν κατχλωμό. Κι' ο κοσμάκης πίστεψε πάλι τόν άστρολόγο...

Νοστιμώτερο είνε τό πάθημα ενός άλλου άστρολόγου, του Μπουλιανιέρ. Αύτός είχε πη στό διάσημο φιλόσοφο Βολταίρο πως θά πέθανε σε ηλικία 50 ετών. Ο Βολταίρος όμως έζησε. Κι' όταν έγινε 60 ετών, θυμήθηκε την προφητεία του άστρολόγου και τού έγραψε :

—Σίς ζητώ συνώμητη, γιατί έζησα και σάς διαύωσα !...

Ένας παμπάλαιος άνθρωπος ήταν άφοφωτος του πεθαιμό κι' ο γατρός τού είπε πως θά γίνη καλά άν φώση τό ποκάμισο ενός τελείως εντυχιμένου άνθρώπου. Ο λείπιος έστειλε άίσιος τούς δούλους του σέ χώρες και χωριά να ρωτήνε έναν εντυχιμένον άνθρωπο. Κανένας όμως δέν βοήθησε τέλεια εντυχιμένον. Τέλος βρήκαν κάποιον αλήτη τόν όμοιον τόν όποιο πήγαν στον πλάσιου, γιατί έλεγε πως είνε πανευτυχής.

—Εσύ είσαι ο εντυχιμένος, ο τελείως εντυχιμένος άνθρωπος : τόν ρώτησε ο λείπιος.

—Ναι, ένώ : άπάντησεν ο αλήτης.

—Γιήρωα, βράζε τό ποκάμισο σου και δός μου τό να τό φορέσω, για να γίνω καλά, κι' ενώ θά σέ ύπόσω στο χωράφι.

—Τό ποκάμισό μου : είνε ο αλήτης. Δεν έχω ποκάμισο !...

Όταν γίνετο ή στήσις του καρδινάλιου Ριζέ στη Σοβάνη, παρέστησαν πολλοί έπισκοποι, καρδινάλιοι και άλλοι άνωτεροι κληρικοί. Μιά κυρία θεοφοβόμηνη, μάλιστα, καταμαγεμένη από την μεγαλοπρέπεια της τελετής, είπε :

—Πόσοι έπισκοποι και καρδινάλιοι! Μοφ' φαντασι πως είσαι τόν Παράδεισο...

—Στόν Παράδεισο, κυρία μου, άσφαλώς δέν θά ύπαρχουν τόση κληρική, της άνωτήσης ένας εθηνής.

